

Uzasadnienie

W dniu 15 grudnia 2023 r. do tut. Okręgowej Izby Radców Prawnych została przekazana według właściwości przez Okręgową Izbę Radców Prawnych (...) K., skarga Pani A. K. na działanie radcy prawnego M. C..

Skargą z dnia 23 października 2023 r. Pani A. K. powiadomiła o możliwości popełnienia przez radcę prawnego M. C. deliktu dyscyplinarnego polegającego na podjęciu się prowadzenia sprawy i przyjęciu z tego tytułu wynagrodzenia, a następnie zaniechaniu wykonania jakichkolwiek czynności i nieudzieleniu informacji o jej stanie mimo pisemnego żądania. Z treści pisma i załączników wynika, że A. K. zawarła z radcą prawnym umowę o świadczenie usług obejmujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych, (...) związku z którą uiszczyła na rzecz pełnomocnika wynagrodzenie (...) zaliczkowej kwocie 5850 zł. Mimo wysłanego do radcy wezwania do udzielenia informacji, nie uzyskała ona odpowiedzi, a wezwanie zostało zwrócone przez pocztę jako niedoręczone.

Postanowieniem z dnia 2 stycznia 2024 r. Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. wszczął dochodzenie (...) sprawie możliwości popełnienia przewinień dyscyplinarnych polegających na tym, że:

I.

(...) okresie od 8 sierpnia 2022 roku do dnia wszczęcia postępowania (...) Ś. i innych nieustalonych miejscach radca prawny – M. C. pomimo zawarcia z Panią A. K. umowy o świadczenie usług prawnych oraz dokonaniu przez Panią A. K. wpłaty zaliczki (...) łącznej kwocie 5850 zł nie podjęła żadnych czynności na rzecz swojej klientki, co stanowi postępowanie sprzeczne z zasadami etyki i naruszenie art. 64 ustawy o radcach prawnych (...) zw. z art. 6 i 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

II.

(...) okresie od października 2023 roku do dnia wszczęcia (...) Ś. i innych nieustalonych miejscach radca prawny – M. C. nie udzieliła swojej klientce A. K. informacji o podjętych przez siebie czynnościach, pomimo, że klientka pismem z dnia 25 września 2023 r., które nie zostało przez radcę prawnego odebrane, pomimo prawidłowego adresu – udzielenie takich informacji się domagała, co stanowi postępowanie sprzeczne z zasadami etyki i naruszenie art. 64 ustawy o radcach prawnych (...) zw. z art. 44 ust. 1 i 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Następnie postanowieniem z dnia 29 stycznia 2024 r. radcy prawnemu M. C. postawiono zarzuty o tożsamej treści.

Przesłuchana (...) charakterze obwinionego radca prawny wyjaśniła, że nie przyznaje się do popełnienia zarzucanych jej czynów. Wskazała, że nigdy nie otrzymała pisma od skarżącej, albowiem zostało ono zaadresowane pod niewłaściwy numer lokalu. Wyjaśniła, że po dowiedzeniu się o zastrzeżeniach A. K. próbowała skontaktować się z nią telefonicznie, e-mailowo i przez portal F., jednak wszystkie próby kontaktu pozostawały bezskuteczne – telefon był nieaktywny, a konto na F. zostało zlikwidowane. Dodała także, że (...) ramach obsługi prawnej świadczonej na rzecz klientki przygotowała pismo do banku oraz oświadczenie o odstąpieniu od zawartej przez klientkę umowy, a także wysłała pismo do kancelarii, z którą współpracowała wcześniej Pani K.. Z uwagi na brak danych od klienta, nie dało się podjąć żadnych dalszych czynności. Radca prawny wskazała także, że przed zgłoszeniem skargi pozostawała (...) częstym kontakcie telefonicznym z klientką, wyjaśniając jej potencjalne ryzyka i możliwe skutki wynikające z prowadzonej sprawy.

Obwiniona przedłożyła do akt sprawy:

1)

oświadczenie jej współpracownicy A. B., z którego wynika, że radca prawny utrzymywała kontakt z klientką, która jednak nie dostarczyła dokumentów niezbędnych do prowadzenia sprawy, a współpraca z nią była utrudniona,

2)

wykaz wiadomości pomiędzy pełnomocnikiem a skarżącą, potwierdzający, że strony pozostawały (...) kontakcie, (...) tym że radca prawny sam inicjował rozmowy i informował o stanie działań,

3)

wykaz czynności wykonanych przez radcę prawnego (...) toku sprawy,

4)

pismo wysłane przez radcę prawnego do A. K. z dnia 23 stycznia 2024 r., z którego wynika, że radca prawny skontaktowała się ze skarżącą proponując jej ugodę polegającą na spłacie wynagrodzenia pozostałego po rozliczeniu.

Postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2024 r. Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. umorzył dochodzenie (...) sprawie radcy prawnego M. C..

W uzasadnieniu postanowienia wskazano, że przeprowadzone dochodzenie wykazało pozostawanie radcy prawnego (...) kontakcie z klientem i przekazywanie informacji co do stanu prowadzonych spraw. Rzecznik skonstatował także, że rezygnacja z kontaktu z radcą prawnym i brak odbierania telefonów oraz odpowiadania na kierowaną przez radcę prawnego korespondencję, nie może stanowić uzasadnienia zarzutu kierowanego pod adresem radcy prawnego.

Za istotny uznał Rzecznik fakt, iż radca prawny wystąpił z propozycją ugodowego zakończenia ewentualnego sporu z klientką, wobec czego spór nie dotyczy sposobu wykonywania zawodu przez radcę prawnego i jako taki pozostaje zatem poza zakresem postępowania dyscyplinarnego.

Odwołaniem z dnia 22 maja 2024 r. A. K. zaskarżyła postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego o umorzeniu postępowania, wskazując, że zachowania będące przedmiotem rozpoznania wyczerpały wszystkie znamiona deliktów dyscyplinarnych oraz że wszechstronna ocena materiału dowodowego dostatecznie uzasadnia popełnienie czynów przez radcę prawnego M. C.. W uzasadnieniu wskazano, że skarżąca nigdy nie otrzymała projektu pisma sporządzonego przez pełnomocnika, a także, że gołosłowne są twierdzenia radcy prawnego odnośnie braku umocowania do działania (...) stosunkach z bankiem. Zwróciła także uwagę, że wysłanie przez radcę prawnego ubogiego (...) treści pisma do banku należy uznać za niewłaściwe wykonywanie zawodu. Dodała także, że jako osoba fizyczna nieposiadająca znajomości przepisów prawa nie może decydować o zakresie informacji potrzebnych do załatwienia sprawy, bo wówczas nie potrzebowałaby pełnomocnika. Wreszcie, skarżąca zarzuciła radcy prawnemu, że komunikowanie się z klientem za pośrednictwem smsów czy portali internetowych nie jest właściwym sposobem przekazywania mu informacji o sprawie, a sam fakt wystąpienia z propozycją ugody przez radcę prawnego potwierdza, że nie wykonywała ona swoich obowiązków rzetelnie. Wobec tych zarzutów, skarżąca wniosła o uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy do dalszego prowadzenia.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych radca prawny i aplikant radcowski podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych.

Stosownie do art. 12 ust. 1 i 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego radca prawny zobowiązany jest wykonywać czynności zawodowe sumiennie oraz z należytą starannością uwzględniając profesjonalny charakter działania, a także rzetelnie, uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami. Z kolei art. 44 ust. 1 tegoż Kodeksu, zobowiązuje radcę prawnego do informowania klienta o przebiegu sprawy i jej wyniku (...) sposób z nim

uzgodniony, (...) szczególności o skutkach podejmowanych czynności procesowych, chyba że klient wyrazi zgodę na odstąpienie od tego obowiązku.

W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, Rzecznik Dyscyplinarny słusznie wskazał, że (...) niniejszej sprawie brak było podstaw do kontynuowania postępowania i sformułowania wniosku o ukaranie przeciwko radcy prawnemu M. C.. W szczególności należy zgodzić się z Rzecznikiem Dyscyplinarnym, że zgromadzony (...) sprawie materiał dowodowy nie potwierdził stawianego przez skarżącą zarzutu braku kontaktu ze strony radcy prawnego i braku informowania jej o sprawie. Składając zawiadomienie, skarżąca bazowała wyłącznie na fakcie, iż skierowała do swojego pełnomocnika oficjalne pismo, na które nie uzyskała odpowiedzi i wróciło ono jako niedoręzione. Pomięła jednak fakt, że radca prawny prowadziła z nią obszerną komunikację za pośrednictwem innych kanałów komunikacji.

Za niezasadny należy uznać zarzut skarżącej, jakoby sposób komunikacji przyjęty przez radcę prawnego był niewłaściwy. Brak jest regulacji, która nakazywałaby radcy prawnemu kontaktować się z klientem za pośrednictwem oficjalnych pism wysyłanych Poczta Polska. W XXI wieku rozwiązanie to jawi się jako niecelowe i nieprzystające do realiów. Oczekiwanie takie nie znajduje także uzasadnienia (...) przepisach. Należy wszakże zwrócić uwagę, że art. 44 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy prawnego mówi o informowaniu o przebiegu sprawy (...) sposób uzgodniony z klientem. Owe uzgodnienie nie musi być dokonane (...) ramach umowy, może wynikać po prostu z akceptowanego obopólnie sposobu dotychczasowego kontaktu. Tymczasem skarżąca ewidentnie wyrażała zgodę na kontakt telefoniczny czy sms-owy z radcą i aktywnie (...) tym kontakcie uczestniczyła, wskazując pełnomocnikowi godziny kiedy będzie dostępna pod telefonem, ale także przekazując kolejne pytania czy komunikaty właśnie za pośrednictwem środków elektronicznego komunikowania się na odległość. Następczy zarzut, że forma ta nie była formą właściwą należy uznać zatem wyłącznie za niepotrzebną uciążliwość, mającą na celu przedstawić radcę (...) negatywnym świetle z uwagi na ogólne niezadowolenie z przebiegu współpracy. Fakt, iż strony kontaktowały się telefonicznie i sms-owo, wyklucza także skuteczność zarzutu nieinformowania o przebiegu sprawy. Nie ulega wątpliwości, że klientka radcy prawnego M. C. miała zapewniony stały dostęp do wiedzy na temat podejmowanych (...) jej sprawie działań, a późniejsze zaprzestanie kontaktu wynikało z przyczyn leżących po jej stronie.

Idąc dalej, należy wskazać, że zebrany (...) sprawie materiał dowodowy nie dostarcza przesłanek do jednoznacznego przypisania radcy prawnemu zarzutu niestarannego i nierzetelnego wywiązywania się z obowiązków. Skarżąca słusznie stwierdza co prawda, że po to korzysta z pomocy pełnomocnika posiadającego wiedzę prawną, aby profesjonalnie wykonał swoją pracę i nie może go (...) tej pracy zastępować, jednakże nie oznacza to, że radca prawny jest (...) stanie funkcjonować (...) oderwaniu od konkretnych zasobów. Jeśli prowadzenie sprawy zależy od przekazania przez klienta pewnych dodatkowych danych czy informacji, to jest logicznym, że pełnomocnik się o nie zwraca. Czym innym jest ustalanie przez radcę stanu prawnego, które należy do jego zadań, a czym innym zbieranie danych o stanie faktycznym, które praktycznie zawsze wymaga jakiejś formy współpracy z klientem. Brak tejże współpracy utrudnia, a czasem nawet uniemożliwia zrealizowanie usługi prawnej (...) sposób pełny. Mimo tych przeszkód, (...) niniejszej sprawie radca prawny skierował określone pismo, wyjaśniając z czego wynikały jego mankamenty. Warto przy tym zwrócić uwagę, że ani na etapie dochodzenia, ani składając odwołanie, skarżąca nie dostarczyła żadnych dowodów obalających zasadność tego twierdzenia, tj. chociażby e-maili, z których wynikałoby, że dostarczała pełnomocnikowi dodatkowe dane czy informacje, a mimo to wykonał on swoją pracę (...) sposób niestaranny. Powyższe uzasadniało rozstrzygnięcie ewentualnych wątpliwości (...) tym zakresie na korzyść radcy prawnego, zgodnie z zasadą określoną (...) art. 5 § 2 k.p.k., a co za tym idzie zasadnym było umorzenie postępowania.

Nie sposób także zgodzić się ze skarżącą, że materiał dowodowy nie wykazuje, aby radca prawny nie wywiązał się ze swoich obowiązków (...) zakresie prowadzenia sprawy. Nawet jeśli ocenić pewne działania radcy jako nieco nietypowe, tak mieściły się one (...) dopuszczalnej formie świadczenia pomocy prawnej. Brak było podstaw, aby kwestionować wiarygodność wyjaśnień radcy prawnego odnośnie sporządzenia przez nią projektu wypowiedzenia umowy z kancelarią. Rzecznik oceniając wyjaśnienia obwinionej bazował na ich ogólnej wiarygodności, a należy zważyć, że radca prawny nie ukrywała faktów potencjalnie niekorzystnych dla siebie, wyjaśniając odnośnie całego

stanu faktycznego. Uzasadnionym było zatem danie wiary przez Rzecznika (...) treść tychże wyjaśnień, szczególnie, że (...) ogólności korespondowały one z przedstawionymi dowodami.

Wreszcie, odnosząc się do zarzutu skarżącej, iż wystosowanie przez radcę prawnego propozycji ugodowej równoznaczne jest z przyznaniem się przez niego do winy (...) zakresie niewłaściwego wywiązywania się z obowiązków zawodowych, należy uznać owe twierdzenie za nieuzasadnione. Ani Rzecznik, ani tutaj Sąd nie jest uprawniony do przypisywania oświadczeniom radcy prawnego tego rodzaju intencji i dokonywania wykładni złożonych przez niego (...) dobrej wierze oświadczeń jako przemawiających na jego niekorzyść. Przyczyny sformułowania przez pełnomocnika propozycji ugodowej mogą być rozmaite, a praktyka orzecznicza pokazuje, że najczęstszą przyczyną ugody jest poszukiwanie złotego środka mimo braku satysfakcji którejkolwiek ze stron. W przypadku sporów związanych z wykonywaniem zawodu prawniczego, częstą przyczyną takich propozycji jest także chęć ochrony wizerunku i zadośćuczynienia klientowi za dyskomforty, za które niekoniecznie nawet odpowiedzialność ponosi sam radca prawny. Ugodowe rozwiązanie sprawy jest metodą na zamknięcie sprawy (...) sposób, który pozwoli uniknąć dalszej eskalacji konfliktu między stronami i niejednokrotnie inicjowane jest nawet przez tzw. stronę 'niewinną'. Brak było wobec tego podstaw do uznania przez Rzecznika koncyliacyjnych działań radcy prawnego za formę przyznania się przez niego do winy i byłby to wniosek zbyt daleko idący, ale przede wszystkim niezajdujący potwierdzenia (...) materiale dowodowym. Wydając postanowienie o umorzeniu postępowania, Rzecznik winien kierować się przede wszystkim zawartością zebranych (...) dochodzeniu dowodów, a te nie dostarczyły wystarczających przesłanek do skierowania wniosku o ukaranie przeciwko radcy prawnemu. Jakkolwiek metodyka prowadzenia sprawy i sposób działania może budzić pewne wątpliwości, tak nie świadczy jednoznacznie o działaniu niestarannym czy nierzetelnym, a wyłącznie taka konstatacja stanowiłaby wystarczającą podstawę do sporządzenia wniosku o ukaranie.

Pouczenie:

Niniejsze postanowienie jest prawomocne i ostateczne, bowiem Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W., (...) niniejszej sprawie działał jako organ II instancji i dlatego stosownie do treści art. 426 § 1 k.p.k. (...) zw. z art. 74¹ oraz stosownie do treści art. 70² ust. 1a ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych od niniejszego postanowienia nie przysługuje żaden środek odwoławczy.